Tarald Stein

Berger Langmoens veg 10e

2386 BRUMUNDDAL

Trondheim, 24.04.2019

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
[Deres ref.]	2019/3707	Johan Danielsen

Vedtak om avslag på søknad om innførsel av snegleartene Euphadra peliomphala, Trachea vittata mfl og tillatelse til innførsel av snegleartene Ryssota otoheiana, Bertia brookei mfl. for hold i innendørs terrarium til Tarald Stein

Miljødirektoratet gir Tarald Stein avslag på søknad om innførsel snegleartene Euhadra amaliae, Tingitana shioum, Loxana vondeli, Helix melanostoma, Marmorana muralis, Marmorana scabriuscula, Camena cictricosa, Iberius alonensis, Trachea vittata og Euphadra peliomphala. Miljødirektoratet gir Tarald Stein tillatelse til innførsel av inntil 20 eksemplarer hver av snegleartene Limicolaria numidica, Limicolaria martensiana, Hadra webbi, Phaedusa paviei, Pancala batanica, Ryssota otoheiana, Bertia brookei, Acavus phoenix og Ryssota zeus for hold i innendørs terrarium, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad fra Tarald Stein (søker) datert 26.02.2019, om import av snegleartene: *Euhadra amaliae, Tingitana shioum, Loxana vondeli, Helix melanostoma, Marmorana muralis, Marmorana scabriuscula, Iberius alonensis, Trachea vittata, Euphadra peliomphala, Limicolaria numidica, Limicolaria martensiana, Hadra webbi, Phaedusa paviei, Pancala batanica, Camaena cictricosa, Ryssota otoheiana, Bertia brookei, Acavus phoenix og Ryssota zeus.* Formålet er hobbyhold i innendørs terrarium. Tidsrommet for planlagt innførsel er 01.04.2019 – 01.11.2022.

Søkers opplysninger

Søker opplyser at sneglene skal holdes i terrarium innendørs og fremholder at:

- Fem arter er tropisk og overlever ikke i naturen i Norge
- Sju arter er ikke kuldetolerante og overlever ikke vinter i Norge
- Omsøkte arter av europeisk opprinnelse vil ikke kunne overleve i Norge over lengre tid, og at om de skulle overleve vil de ikke utgjøre noen trussel for norske arter
- Dyrene vil bli holdt innendørs i rømningssikkert terrarium og ikke vil bli sluppet ut
- Ingen av artene er kjente bærere av parasitter eller sykdommer
- Eventuelle egg fryses og knuses før de kastes i restavfall
- Alt som fjernes fra terrariene finkjemmes for gjemte snegler
- Kjøpere av evt. avkom opplyses om regelverk og egnede tiltak
- Sneglene skal under ingen omstendigheter slippes ut i norsk natur

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i § 7.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 6 andre ledd. Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 tredje ledd. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Miljødirektoratets vurdering

Det søkes om at innførsel kan skje fram til 01.11.2022, altså mer enn tre år. Vi finner det ikke rimelig å gi tillatelse så lang gyldighet. Søker har tidligere fått avslag på søknad innførsel av følgende arter som det søkes på nytt om her: *Euhadra amaliae, Tingitana shioum, Loxana vondeli, Helix melanostoma* og *Marmorana sp* (*Marmorana muralis og Marmorana scabriuscula*). Søker forelegger ikke ny dokumentasjon. Beslutningsunderlaget har ikke endret seg for disse artene og vi viser til tidligere grunnlag for avslag.

Vi benytter også anledningen til å minne om at søker har plikt til å skaffe til veie tilstrekkelige dokumenterte opplysninger om omsøkte arter, jf. forskriftens § 14 (2). Som dokumenterte opplysninger regner vi vitenskapelige artikler i anerkjente tidsskrift eller beskrivelse på autorisert nettside som f.eks.: https://www.iucnredlist.org .

Ingen av de omsøkte artene står på forbudsliste i vedlegg I, jf. forskriften § 5. De er heller ikke omfattet av unntakene i § 7. Innførsel krever således tillatelse etter forskriften § 6.

Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) har i Rapport nr.: 2017: 33 vurdert risikoen knyttet til import og hold av 116 arter av landlevende lungesnegler. Av de omsøkte artene er følgende arter omfattet av VKMs vurdering:

Art	Risikovurdering VKM
Marmorana sp	Lav risiko og middels usikkerhet
Helix melanostoma	Ingen risikovurdering grunnet manglende datagrunnlag
Loxana vondeli	Lav risiko og middels usikkerhet
Tingitana shioum	Ingen risikovurdering grunnet manglende datagrunnlag
Euhadra amaliae	Ingen risikovurdering grunnet manglende datagrunnlag
Ryssota otoheiana	Svært usannsynlig at etablerer seg
Bertia brookei	Svært usannsynlig at etablerer seg
Acavus phoenix	Svært usannsynlig at etablerer seg
Camena cictricosa	Moderat risiko og middels usikkerhet
Pancala batanica	Svært usannsynlig at etablerer seg
Phaedusa paviei	Svært usannsynlig at etablerer seg
Hadra webbi	Svært usannsynlig at etablerer seg
Limicolaria martensiana	Svært usannsynlig at etablerer seg
Limicolaria numidica	Svært usannsynlig at etablerer seg

I forhold til artene som ikke er vurdert av VKM baserer Miljødirektoratet vurderingene på følgende opplysninger:

Art	Kunnskap	Kilde
Euphadra peliomphala	Ingen tilgjengelige	Ikke funnet
Trachea vittata	Endemisk i Spania, forkommer i høyereliggende strøk	https://www.iucnredlist.org/species/184949/8338671
Iberius alonensis	Endemisk i Spania, forkommer i høyereliggende strøk	https://www.iucnredlist.org/species/184949/8338671
Ryssota zeus	Tropisk art, endemisk på Filippinene	http://www.bagniliggia.it/WMSD/HtmSpecies/4322504035.htm

Arter der vi avslår søknad

VKM har i en første screening av artene under funnet at ingen av den kan kategoriseres til å ha svært liten sannsynlighet for å etablere seg i norsk natur. Utbredelsen og erfaring med andre sneglearter (iberiaskogsnegl (*Arion lusitanicus*)) tilsier at tilsier at arter med en utbredelse sør i Europa kan etablere seg i Norge og påføre det biologiske mangfoldet vesentlig skade. Vi tillegger derfor føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven avgjørende vekt for denne artsgruppen når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om risikoen. Dette gjelder når dokumentasjonen ikke er entydig i retning av svært lite fare for etablering eller negativ effekt av arten og at dette kan sies med liten usikkerhet knyttet til konklusjonen. I denne søknaden gjelder dette artene:

- *Tingitana shioum* og *Loxana vondeli*, vi viser til begrunnelse for tidligere avslag.
- *Euhadra amaliae* som hører hjemme i Japan. VKM finner ikke tilstrekkelige opplysninger om arten til å gi en risikovurdering
- *Helix melanostoma,* som er utbredt i blant annet Frankrike. VKM finner ikke tilstrekkelige opplysninger om arten til å gi en risikovurdering
- *Marmorana sp* her: *Marmorana scabriusvula* og *Marmorana muralis*, er endemisk og utbredt i Italia. De blir vurdert av VKM til å ha lav risiko, men denne vurderingen er beheftet med middels usikkerhet
- *Camena cictricosa* som er endemisk i Kina og er vurdert VKM til å medføre moderat risiko som er beheftet med middels usikkerhet for å etablere seg og å påføre norsk naturmangfold skade

Artene under er ikke vurdert av VKM men har egenskaper som tilsier at etablering i Norge ikke kan utelukkes:

- *Trachea vittata* som er endemisk i Spania og er beskrevet til å ha utbredelse også i høyereliggende strøk
- *Iberius alonensis* som er endemisk i Spania og er beskrevet til å ha utbredelse også i høyereliggende strøk

Når det gjelder *Euphadra peliomphala* har verken søker oppgitt hvor arten endemisk eller andre egenskaper. Miljødirektoratet finner ikke relevant kunnskap om arten. Manglende kunnskap gir ikke grunnlag for å vurdere om den kan utgjøre fare for skade på norsk naturmangfold.

Vi avslår med de grunner som er gitt over søknaden om innførsel av artene: *Euhadra amaliae, Tingitana shioum, Loxana vondeli, Helix melanostoma, Marmorana muralis, Marmorana scabriuscula, Camena cictricosa, Iberius alonensis, Trachea vittata* og *Euphadra peliomphala* .

Arter som kan innføres

VKM har vurdert følgende arter til å ha svært liten sannsynlighet for å etablere seg i norsk natur: *Ryssota otoheiana, Bertia brookei, Acavus phoenix, Pancala batanica, Phaedusa paviei, Hadra webbi, Limicolaria martensiana* og *Limicolaria numidica.*

Ryssota zeus er ikke vurdert av VKM, men er en tropisk art som er endemisk på Filippinene

Artene som er vurdert av VKM til å ha svært liten sannsynlighet for å etablere seg i norsk natur samt arten som i samme rapport fra VKM er kategorisert til å lav risiko og lav usikkerhet for å etablere seg og påføre norsk natur skade finner vi ingen grunn til å ikke tillate innført. Det samme gjelder tropisk art endemisk på Filippinene. Innførsel medfører følgelig ikke sannsynlig risiko for uheldige følger for norsk naturmangfold, jf. forskriften § 15 (3). Direktoratet finner ikke grunn til å tillegge

føre-var-hensynet vekt i forhold til disse artene, jf. naturmangfoldloven § 9. Innendørs bruk, status i forhold til svarteliste og artens manglende evne til å overleve vinteren i Norge, tilsier at innførsel av *Limicolaria numidica, Limicolaria martensiana, Hadra webbi, Phaedusa paviei, Pancala batanica, Ryssota otoheiana, Bertia brookei, Acavus phoenix* og *Ryssota zeus* ikke vil føre til økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet finner derfor at det kan gis tillatelse til innførsel av disse artene til Norge.

Med mindre nye vurderinger i VKM eller tilfeller der søker kan dokumentere nye opplysninger om artene synes nye søknader å om innførsel av disse å ha lite for seg. Likeledes synes det lite hensiktsmessig å søke om flere tillatelser til innførsel av arter som ikke lar seg skaffe.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven.

Bestemmelser i forskrift om fremmede organismer som gjelder ved innførsel av organismer:

- Ved innførsel skal forsendelsen være merket med (jf. forskriften § 25 første ledd):
    - Organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
    - Antall eller annen angivelse av mengde organismer
    - Vår referanse (oppgitt i tillatelsen)

Vedtak
Miljødirektoratet avslår søknad fra Tarald Stein om tillatelse til innførsel av artene, *Euhadra amaliae, Tingitana shioum, Loxana vondeli, Helix melanostoma, Marmorana muralis, Marmorana scabriuscula, Camena cictricosa, Iberius alonensis, Trachea vittata* og *Euphadra peliomphala,* jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Miljødirektoratet gir Tarald Stein tillatelse, jf. forskrift om fremmede organismer § 6 til innførsel av inntil 20 individer hver av artene *Limicolaria numidica, Limicolaria martensiana, Hadra webbi, Phaedusa paviei, Pancala batanica, Ryssota otoheiana, Bertia brookei, Acavus phoenix* og *Ryssota zeus*.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder t.o.m. 31.12.2019
- Den ansvarlige for innførselen om å sørge for at ansatte og andre som er involvert i innførselen har kunnskap om:
    - Risikoen for uheldige følger og andre forebyggende tiltak i samsvar med aktsomhetsplikten slik den er beskrevet i § 18 (1)
    - At det foreligger en tiltaks- og varslingsplikt etter § 19, samt om øvrige bestemmelser i forskriften som gjelder for innførselen
    - At tilsvarende gjelder også informasjon til kunder og andre mottakere ved omsetning eller formidling av omsøkte organismer, se § 20 (2)
    - At dette må kunne dokumenteres ved tilsyn
- Organismene skal anskaffes, oppbevares, brukes og destrueres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet, også ved transport
- Informasjonskravet i § 20 i forskrift om fremmede organismer må overholdes. Ansatte som har ansvar for innførselen skal også informeres om innholdet i denne tillatelsen. Informasjon som er gitt i medhold av bestemmelsen må kunne dokumenteres ved tilsyn

Dersom vilkår i tillatelsen ikke følges kan Miljødirektoratet oppheve den eller endre vilkårene. Tilsier ny kunnskap at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67, kan også tillatelsen trekkes tilbake eller vilkårene endres. Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i medhold av forskriften blir overholdt, jf. § 30 i forskrift om fremmede organismer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte	Bjarte Rambjør Heide
avdelingsdirektør	seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal